

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 3C/304/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813209489
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813209489.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154 zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanej: N. G., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX U. L.O. XX, o zaplatenie 518,79 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 12.9.2013 domáhal voči žalovanej zaplatenia istiny 518,79 eur, úroku z omeškania vo výške 9,00% p.a. z dlžnej sumy 518,79 eur od 21.9.2010 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu E. E., K..E., poskytla žalovanej na základe Zmluvy o splátkovom úvere č.: XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 03.10.2005 (ďalej len „Zmluva“) úver, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť formou pravidelných mesačných splátok vo výške 27,25 eur (821 Sk) s dátumom splatnosti prvej mesačnej splátky dňa 20.11.2005 a dátumom splatnosti poslednej mesačnej splátky úveru dňa 20.09.2010. V rozpore so zmluvnými dojednaniami žalovaná svoj záväzok voči žalobcovi nespĺnila v čase určenom v Zmluve tj, v lehote splatnosti úveru do 20.09.2010, čím sa dostala do omeškania s vrátením nesplatennej časti úveru v postúpenej výške dlžnej istiny 518,79 eur. Žalobcovi tak vzniklo právo požadovať od žalovanej zaplatenie zostatku dlžnej istiny nesplateného úveru podľa identifikácie postúpenej pohľadávky vo výške 518,79 eur s príslušenstvom odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti poslednej zmluvne dojednanej splátky úveru. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s., ako postupcom a žalobcom ako postupníkom dňa 28.3.2013 bola pohľadávka voči žalovanej z titulu nesplateného úveru vo výške dlžnej istiny 518,79 eur s príslušenstvom postúpená žalobcovi. Na základe vyššie uvedeného vzniklo žalobcovi právo požadovať z dôvodu nezaplateného dlhu od žalovaného, aby mu zaplatil istinu 518,79 eur, úrok z omeškania vo výške 9,00% p.a. z dlžnej sumy 518,796 od 21.09.2010 do zaplatenia a trov konania.

Žalovaná k žalobe uviedla, že žalobu obdržala, porozumela jej obsahu a žiada žalobu zamietnuť v celom rozsahu. Žalobcovi uhradila nejaké platby, presne nevie koľko. Z toho dôvodu namieta aj premlčanie nároku žalobcu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to Zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 3.10.2005 a Všeobecnými obchodnými podmienkami, zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi E. E., K..E.. a Intrum Justitia Slovakia s.r.o. zo dňa 28.3.2013 s identifikáciou postúpenej pohľadávky. Ďalej súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s podaniami žalobcu datovanými dňom

25.3.2014 spolu s prílohou - výpisom z úverového účtu č. XXXXXXXXXXXX a písomným podaním zo dňa 29.4.2014, výpoveďou žalovanej a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

E. E., K.E.. ako pôvodný veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili dňa 3.10.2005 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka. Podľa článku. I. zmluvy, predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve o úvere. Výška úveru bola 30.000,-Sk, úroková sadzba pevná ku konečnej splatnosti úveru bola dohodnutá vo výške 17,30 % ročne, splatnosť úveru bola dohodnutá formou mesačných splátok vo výške 821,- Sk splatných k 20. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky bola dňa 20.11.2005 a poslednej dňa 20.09.2010.

Podľa bodu 1. článku II. zmluvy, veriteľ sa zaviazal dlžníkovi poskytnúť úver takým spôsobom, že úver pripíše v prospech účtu dlžníka uvedeného v základných podmienkach.

V zmysle článku II., body 2. a 3. zmluvy, dlžník bol povinný splatiť poskytnutý úver v dohodnutom čase, v stanovenom čase platiť úroky a poplatky dohodnuté v zmluve, ďalšie poplatky a náklady spojené s úverom a dodržiavať dohodnuté podmienky. Zmluvné strany sa dohodli, že splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti, uvedenej v základných podmienkach, pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou.

Ako je zrejmé z článku IV., bod 1. zmluvy, veriteľ úročí úver úrokovou sadzbou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy.

V zmysle článku V., bod 2. zmluvy, dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami Veriteľa, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne vyhlasuje, že sa oboznámil so Sadzobníkom a súhlasí s ním, pričom pre účely Zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané Veriteľom s účinnosťou od 1.8.2002.

V článku V., bod 4. zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné práva a povinnosti sa budú podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

V zmysle bodu 1.2 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) tieto VOP upravujú všetky vzťahy vznikajúce medzi bankou a klientom na základe zmlúv uzatvorených v súvislosti s bankovými produktmi, ako aj na vzťahy vznikajúce v súvislosti s konaním, ktorého cieľom je uzavretie zmluvy.

VOP tvoria súčasť akejkoľvek zmluvy uzatvorenej medzi bankou a klientom v súvislosti s príslušným bankovým produktom, bez ohľadu na to, či je príslušný produkt vo VOP upravený (bod 1.3 VOP).

Podľa bodu 7. VOP tieto ustanovenia VOP upravujú záväzkovoprávne vzťahy medzi bankou a klientom - fyzickou osobou nepodnikateľom, vzniknuté na základe zmluvy o úvere, v ktorej sa banka ako veriteľ zaväzuje, že na požiadanie klienta ako dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a klient ako dlžník sa zaväzuje peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky, ak nie je dohodnuté inak.

Banka poskytne splátkový úver, t.j. peňažné prostriedky vo výške určenej v zmluve o úvere a po splnení podmienok uvedených v zmluve o úvere a to takým spôsobom, že pripíše peňažné prostriedky v prospech účtu klienta uvedeného v základných podmienkach zmluvy o úvere. Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov sa uskutoční formou splátok klienta (bod 7.2.4 VOP).

V zmysle bodu 7.6.1 VOP ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany klienta alebo ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov , ktoré trvá viac ako 10 dní, banka je oprávnená

a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti

b) vypovedať zmluvu o úvere alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva okamžite, bez výpovednej lehoty, dňom jej doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy o úvere nezaniká záväzok klienta splatiť pohľadávku banky vrátane jej príslušenstva.

Pri doručovaní písomností poštou sa zásielka považuje za doručenú v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a v cudzine siedmy deň po jej odoslaní (bod 10.3 VOP).

Podľa bodu 19.16 VOP klient súhlasí s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť na tretiu osobu akékoľvek svoje pohľadávky a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku, alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky.

Podľa predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28.3.2013 spolu s identifikáciou postúpenej pohľadávky, kde je uvedené meno a priezvisko žalovanej spolu s evidenčným číslom a číslom zmluvy a výška pohľadávky ku dňu postúpenia, došlo k postúpeniu pohľadávky z postupcu - E. E., K..E.. na postupníka - žalobcu.

Z písomného podania žalobcu zo dňa 25.3.2014 je zrejmé, že pohľadávka žalobcu čo do právneho dôvodu a výšky predstavuje neuhradenú časť úveru poskytnutého žalovanej právnym predchodcom žalobcu na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Z predloženého výpisu obrátov na úverovej zmluve a špecifikácie postúpenej pohľadávky právneho predchodcu žalobcu je preukázaná výška neuhradenej dlžnej sumy úveru vo výške 518,79 eur s príslušenstvom, riadnymi úrokmi a poplatkami. Zo žalobcom predloženého podrobného položkovitého výpisu obrátov na úverovej zmluve je preukázaný vývoj žalovanej pohľadávky. Žalovanej bol poskytnutý úver v sume 30.000,- Sk dňa 3.10.2005 (položka s označením „čerpanie úveru“ v predloženom výpise z úverového účtu v Sk). Žalovaná sa zaviazala úver, ktorý jej bol poskytnutý dňa 3.10.2005 vo výške 995,82 eur (30.000,00 Sk) splatiť formou 59 pravidelných mesačných splátok so stanovenou výškou splátky vo výške 821 SKK, t.j. 27,25 eur s dátumom splatnosti jednotlivých splátok k 20.dňu príslušného kalendárneho mesiaca. Dátum splatnosti prvej mesačnej splátky úveru bol zmluvnými stranami dohodnutý k 20.11.2005. Dátum splatnosti poslednej mesačnej splátky úveru bol zmluvnými stranami dohodnutý k 20.9.2010. V prípade riadneho a včasného platenia by žalovaná na úver zaplatila spolu sumu 1.607,75 eur (59 x 27,25 eur). Za obdobie od 1.1.2009 do 30.9.2011 (interný účtovný záznam právneho predchodcu žalobcu) žalovaná zaplatila sumu vo výške 619,71 eur, úroky a poplatky za toto obdobie predstavovali 407,52 eur, konečný zostatok k 30.9.2011 spolu so zostatkom za obdobie od poskytnutia úveru do 31.12.2008 predstavuje 548,42 eur, z toho 544,59 eur predstavuje výšku omeškaných splátok k 30.9.2011. Dňa 28.10.2011 došlo zo strany žalovanej k hotovostnému vkladu na úverový účet, z čoho suma vo výške 25,80 eur bola zaúčtovaná na úhradu omeškaných splátok. K 31.10.2011 tak neuhradená dlžná suma omeškaných splátok predstavovala sumu 518,79 eur, s ktorej zaplacením je žalovaná voči žalobcovi v omeškaní. Žalobcom predložený výpis z úverového účtu v SKK, výpis z úverového účtu v EUR a špecifikácia postúpenej pohľadávky právneho predchodcu žalobcu predstavujú nesporný dôkaz o pravosti a výške pohľadávky, pričom žalobcom uplatnená pohľadávka v tomto súdnom konaní je pôvodne pohľadávkou banky a je vypočítaná schváleným bankovým systémom, ktorého výstup predstavuje práve žalobcom predložený výpis a špecifikácia pohľadávky. Žalobcom predložené vyššie uvedené listiny považuje žalobca za jednoznačné dôkazy o pravosti a výške pohľadávky získané od právneho predchodcu, ktorým bola práve banka, ktorá je pod prísnym dohľadom Ministerstva financií SR a Národnej banky Slovenska. Nakoľko žalovaná svoj záväzok voči žalobcovi do dnešného dňa neuhradila, na žalobnom návrhu v spojení s predloženými dôkazmi a vyjadrením žalobcu so špecifikáciou žalovanej sumy trvá žalobca v plnom rozsahu.

Žalovaná vo svojej výpovedi uviedla, že žalobcovi uhradila nejaké platby, presne nevie koľko. Nevie to z toho dôvodu, že ide o obdobie niekoľkých rokov dozadu a už presný prehľad nemá. Z toho dôvodu namieťa aj premlčanie nároku žalobcu.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu (Občiansky zákonník).

Súd na základe takto zisteného skutkového stavu vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľskú zmluvu, ktorá bola uzavretá 3.10.2005, teda za účinnosti Občianskeho zákonníka v takom znení, že v ustanovení § 52 ods. 1 definoval spotrebiteľskú zmluvu ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo inú odplacnú zmluvu upravenú v ôsmej časti tohto zákona a zmluvu podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy (znenie účinné od 1.4.2004).

Na uvedený právny vzťah je totiž potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „ Občiansky zákonník“) účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplacné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

V zmysle § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Ako vyplýva z § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby (podľa § 111 Občianskeho zákonníka).

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že žalovaná uzatvoril so spoločnosťou E. E., K..E.. dňa 3.10.2005 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, na základe ktorej sa postupca zaviazal poskytnúť žalovanej splátkový úver vo výške 995,82 eur pri mesačnej splátke 27,25 eur, ktorú mala žalovaná uhradiť 59 splátkami odo dňa 20.11.2005 do dňa 20.09.2010. V zmluve bola dohodnutá výška úrokovej sadzby 17,30% ročne. Celkovo tak mala žalovaná vrátiť žalobcovi sumu 1.607,75 eur.

Žalovaná v priebehu konania vzniesla námietku premlčania, úlohou súdu bolo preto v prvom rade sa so vznesenou námietkou vysporiadať.

Ako je zrejmé zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, posledná splátka úveru bola splatná 20.9.2010. Keďže v konaní nebolo preukázané, aby došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, je potrebné začiatok plynutia premlčacej doby stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Nepremilčuje sa teda celý dlh naraz, ale každá jednotlivá splátka úveru má samostatnú trojročnú premlčaciu dobu. Vzhľadom na skutočnosť, že nedošlo k predčasnemu zosplatneniu úveru a žaloba bola podaná na súde dňa 12.9.2013, jedná sa o splátky splatné najneskôr 12.9.2010. Nepremilčanou splátkou je tak jediná splátka, splatná 20.9.2010 v sume 27,25 eur.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie predmetnej úverovej zmluvy (v danom prípade článok V. bod. 4 zmluvy), alebo jej súčasti v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovaného ako spotrebiteľa, keďže výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka sa prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

V danej súvislosti súd poukazuje aj na už vyššie cit. ust. § 23a ods. 2, zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, podľa ktorého na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Teda vrátane ustanovení o premlčaní.

Súd ďalej poukazuje na skutočnosť, že žalobca sa v predmetnej veci domáhal iba nesplatenj istiny úveru v sume 518,79 eur. To, že sa jedná iba o istinu úveru je zrejmé aj z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 28.3.2013, podľa ktorej istina po splatnosti predstavuje sumu 518, 79 eur, úroky celkom 185,80 eur. Celkový zostatok pohľadávky predstavoval 704,59 eur.

Žalobca ďalej uvádza, že žalovaná uhradila k predmetnej zmluve sumu 619,71 eur v období od 1.1.2009 do 30.9.2011 a dňa 28.10.2011 došlo zo strany žalovanej k hotovostnému vkladu na úverový účet v sume 25,80 eur.

Zo žalobcom predloženého výpisu z úverového účtu č. XXXXXXXXXXXX za obdobie od 1.1.2009 do 15.10.2011 je zrejmé, že žalovaná uhradila splátkami celkovo sumu 619,71 eur.

Zároveň zo žalobcom predloženého výpisu z úverového účtu č. 0561381296 za obdobie od poskytnutia úveru (3.10.2005) do 31.12.2008 je zrejmé, že žalovaná uhradila splátkami celkovo sumu 966,04 eur (29.103,- Sk).

Spolu tak žalovaná uhradila žalobcovi (jeho právnenmu predchodcovi) sumu 1.611,55 eur (966,04 eur +619,71 eur+25,80 eur).

Platby žalovanej boli účtované najskôr na úroky a poplatky a až následne na istinu a to podľa Článku III. bod 4 zmluvy o splátkovom úvere.

Z predložených listinných dokladov mal súd teda za preukázané, že žalovaná v prospech žalobcu uhradila finančné prostriedky vo vyššie uvedenej výške a právny predchodca časť týchto uhradených prostriedkov zaúčtoval na vyčíslené poplatky a úroky v zmysle ustanovenia Článku III. bod 4 zmluvy. Uvedené zmluvné dojednanie umožňovalo veriteľovi použiť uhradenú splátku aj na iný účel ako na splatenie istiny, a to bez ohľadu na vôľu druhej zmluvnej strany, ktorá nemala nijakú možnosť túto zmluvnú podmienku ovplyvniť. Uvedené ustanovenie zmluvy má za následok založenie nevyváženého vzťahu veriteľa a dlžníka v otázkach plnenia dlhu spotrebiteľa. Nevyváženosť iba podčiarkuje skutočnosť, že vzťah sa v otázke plnenia stáva pre spotrebiteľa netransparentným a konanie dodávateľa v niektorých prípadoch až nepredvídateľným. Spotrebiteľ má pritom oprávnený záujem na prednostnom splnení istiny. Takáto zmluvná podmienka vo svojej podstate na škodu spotrebiteľa na jednej strane spôsobuje nerešpektovanie vôle spotrebiteľa a jeho oprávnených záujmov a na strane druhej umožňuje dodávateľovi bezvýhradne presadiť jeho ekonomické záujmy v zmluvnom vzťahu, zakladá tým nielen nerovnováhu, ale až hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ). Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. 09. 2011, sp. zn. 6Co 39/2011, podľa ktorého ak zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke, akou je rozhodovanie o účele platby, a teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky, nerešpektujúc pritom určenie účelu platby zo

strany spotrebiteľa, je zmluva v tejto časti hrubo nevyvážená. Ustanovenie zmluvy vedúce k opísanému stavu je v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ nie je spotrebiteľom osobitne vyjednané, ale je v rámci kontraktácie nadiktované v režime tzv. štandardnej typovej (adhéznej) zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Žalovaná teda vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mala žalobcovi splatiť k predmetnej úverovej zmluve celkovo na istine a úroku z úveru sumu 1.607,75 eur (59x27,25 eur). Žalovaná v prospech žalobcu realizovala úhrady vo výške 1.611,55 eur. Nakoľko postup žalobcu ohľadom započítania úhrad zo strany žalovanej najskôr na príslušenstvo istiny považoval súd za rozporný z dobrými mravmi, započítal celú uhradenú sumu na dlžnú sumu istiny a úroku z úveru, a teda po takomto započítaní, žalovanej na istine a úroku neostalo nič hradiť. Nakoľko sa žalobca v tomto konaní domáhal iba zaplataenia dlžnej sumy z titulu neuhradenej istiny poskytnutého úveru, súd sa v ďalšom nezaoberal inými nárokmi a nakoľko mal za preukázané, že zo strany žalovanej bola istina úveru a úrok z úveru splatený v celom rozsahu. Súdu tak neostávalo iné ako žalobu žalobcu ohľadne nároku na istinu a úroku z úveru aj v nepremiľčanej časti ohľadne sumy 27,25 eur, zamietnuť.

Súd tiež považuje za potrebné uviesť, že v súlade s vyššie uvedeným, prekážku právoplatne rozsúdenej veci tvorí iba časť nároku žalobcu týkajúca sa istiny predmetného úveru. Ostatné nároky z úverovej zmluvy si žalobca môže uplatniť na súde ďalšou žalobou, preto súd zvolil vyššie popísaný postup pri započítaní jednotlivých úhrad žalovanej strany

Podľa § 137 zák. č. 99/1963 Zb. (Občiansky súdny poriadok v platnom znení, ďalej len „O.s.p.“), trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Súd o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalovaná, ktorá bola vo veci plne úspešná, trovy konania nežiadala priznať. Na základe uvedeného jej súd ani náhradu trov nepriznal.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.